

EEN ONTDEKKINGSREIS

NAAR NIEUW ZEELAND

OVERNIEUW
& WEL
SAMEN!

Gelieve deze indiening niet te lezen als plan, maar als denkrichting en daarmee als uitnodiging om deze denkrichting gezamenlijk te verkennen.

RO&AD

B+B

EEN ONTDEKKINGSREIS

NAAR NIEUW ZEELAND

Als we de prognoses van klimaatverandering en onze collectieve angst in de ogen kijken, wordt het thema van de prijsvraag Waar wij willen wonen uitgebreid. Waar kunnen de Zeeuwen in de toekomst, volhoudbaar, waardevol, gelukkig, gezond en zinvol leven en wonen? Hoe ziet het Zeeuwse landschap eruit als we werkelijk verantwoordelijkheid nemen voor de lange-termijn?

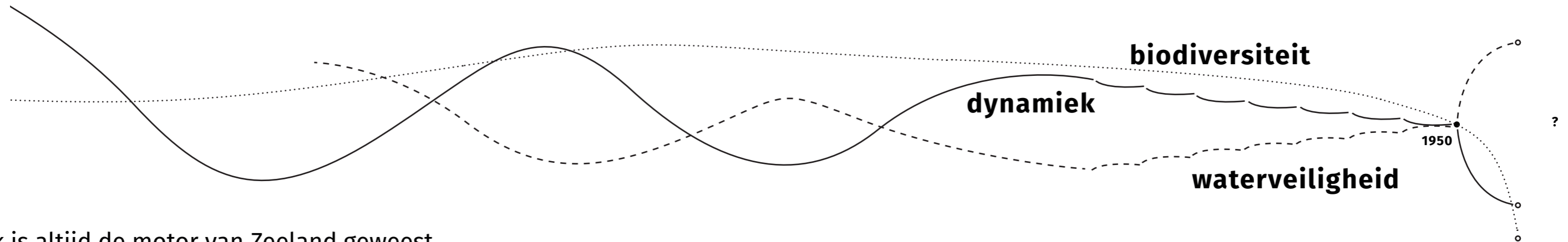
Daarvoor moeten we met z'n allen over onze eigen horizon heen kijken. En het is super complex. Samen op ontdekkingsreis!

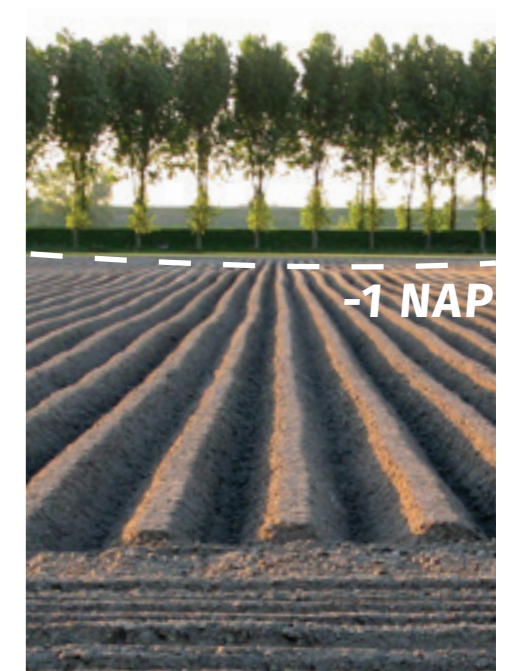
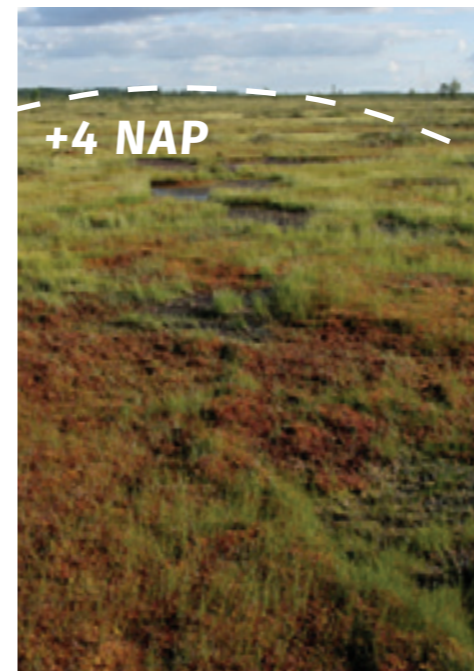
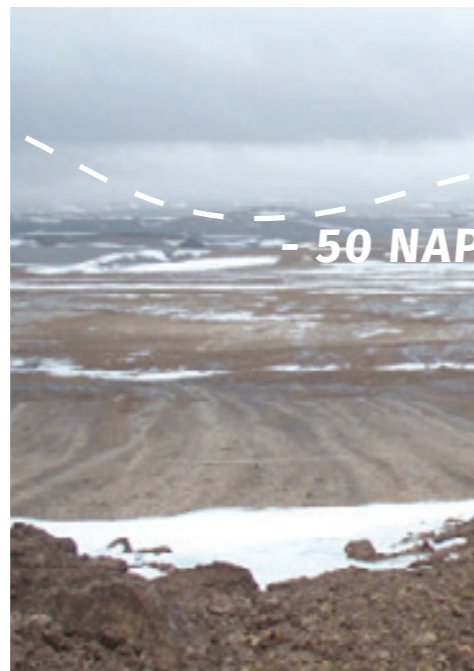
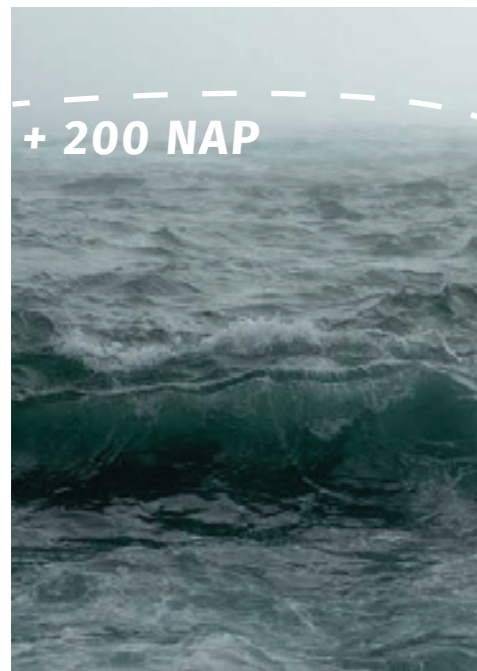

DYNAMISCHE

DELTA

Dynamiek is altijd de motor van Zeeland geweest. De dynamiek die zo kenmerkend was voor het gebied is verdwenen uit het systeem.

- 3.000.000

- 150.000

- 5500

- 500

1000

2023

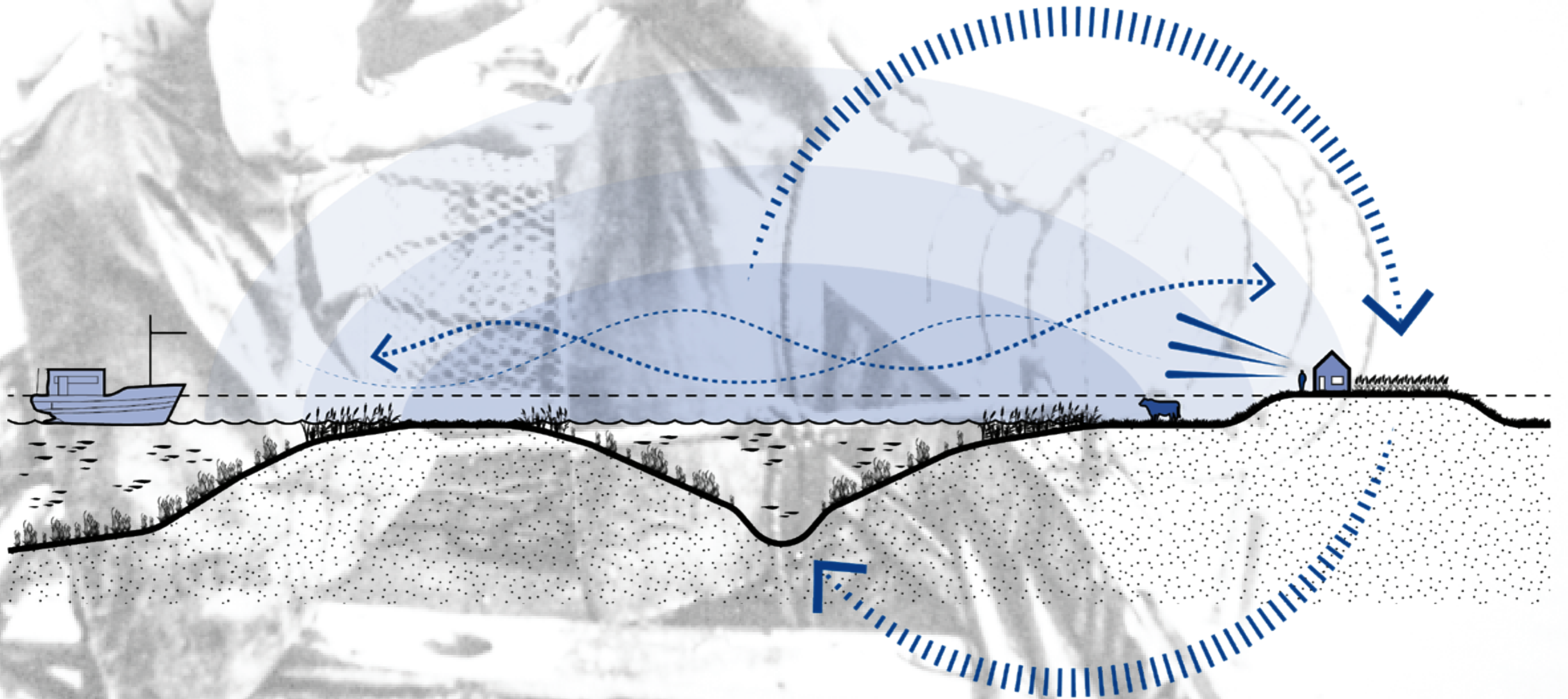
“Ons landschap is slechts een fragmentje in de geologische tijdlijn.”

ZEE EN LAND

VERBONDEN

In Zeeland was zee met het land en de mensen verbonden.

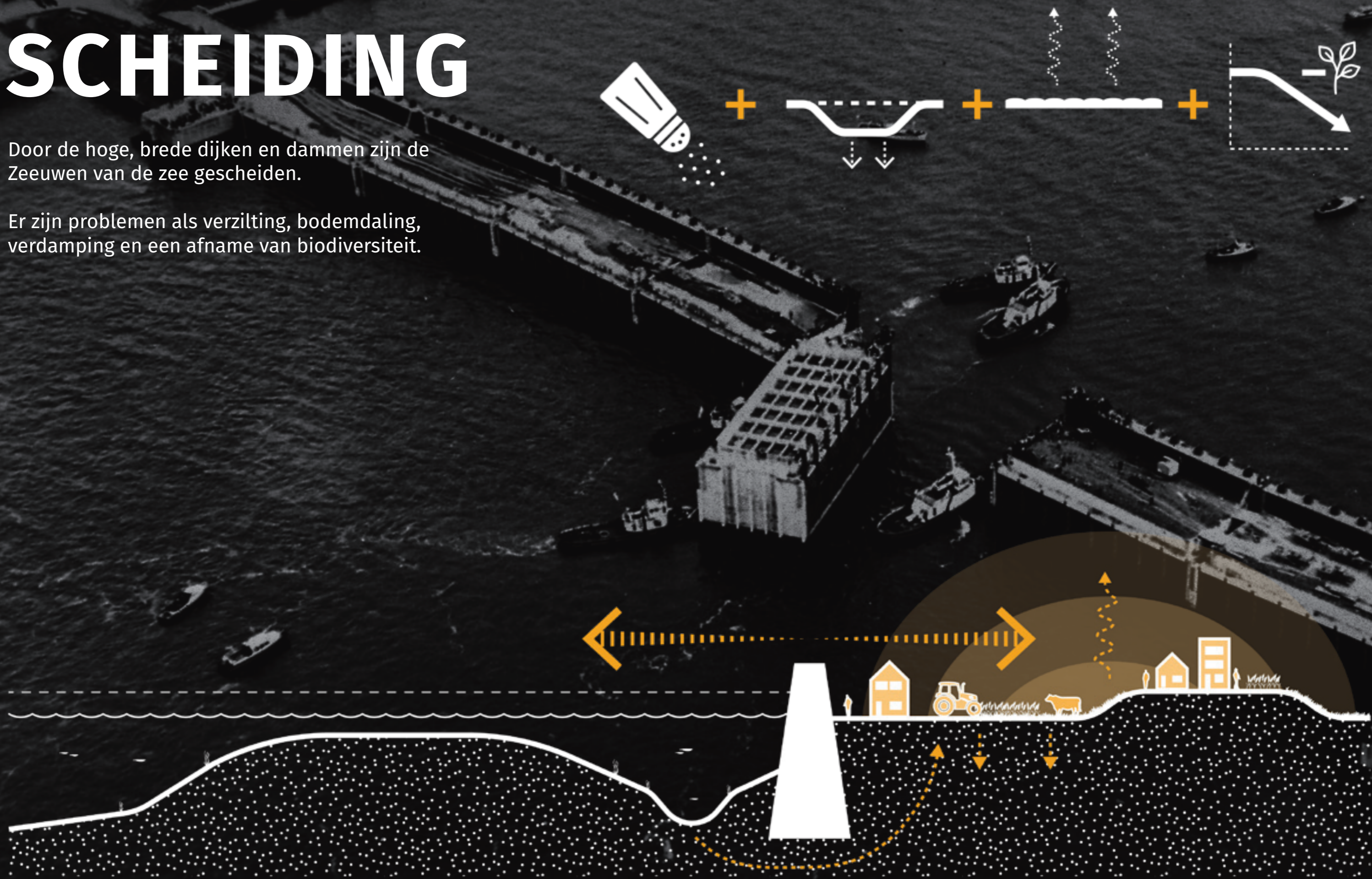

SCHEIDING

Door de hoge, brede dijken en dammen zijn de Zeeuwen van de zee gescheiden.

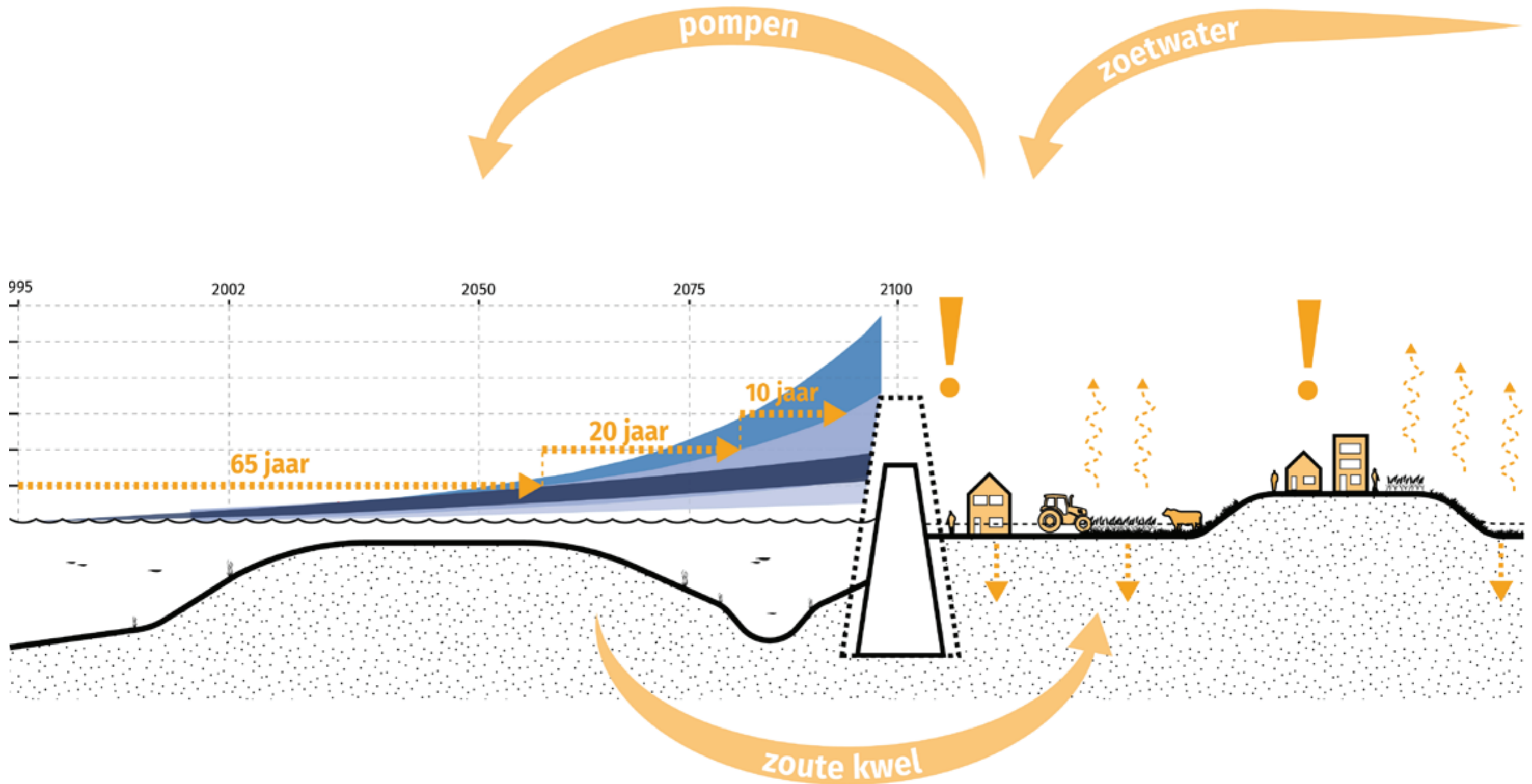
Er zijn problemen als verzilting, bodemdaling, verdamping en een afname van biodiversiteit.

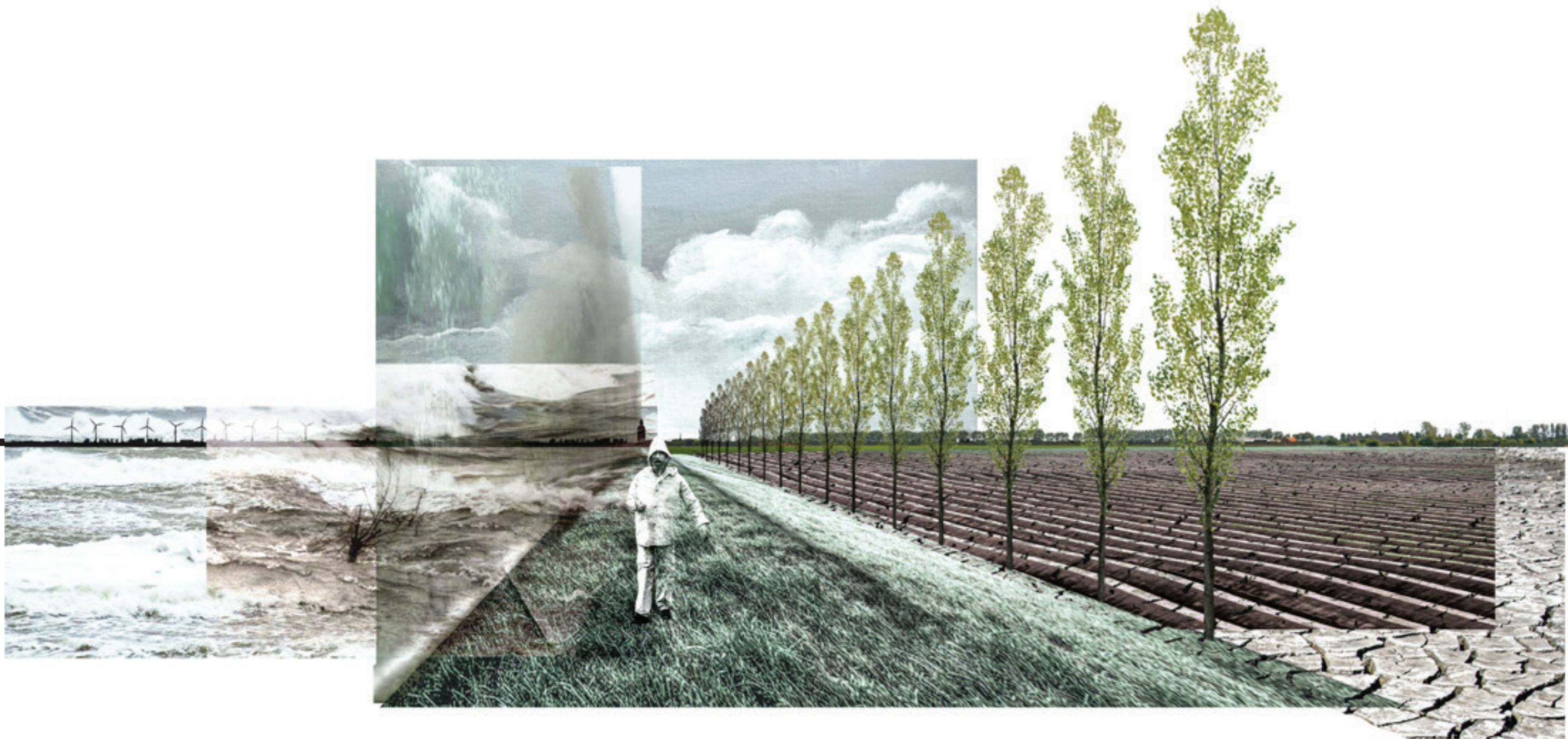
STIJGING

De levensduur van de dijken wordt korter; het wordt in de toekomst exponentieel duurder om ze op hoogte te houden.

EINDIG

Op termijn is dit systeem niet volhoudbaar.

Voortgaan op dezelfde weg leidt tot een systeemcrash. En het is niet eenvoudig om oplossingsrichtingen te vinden die voor alle partijen acceptabel zijn.

Kübler-Ross curve **ROUW**

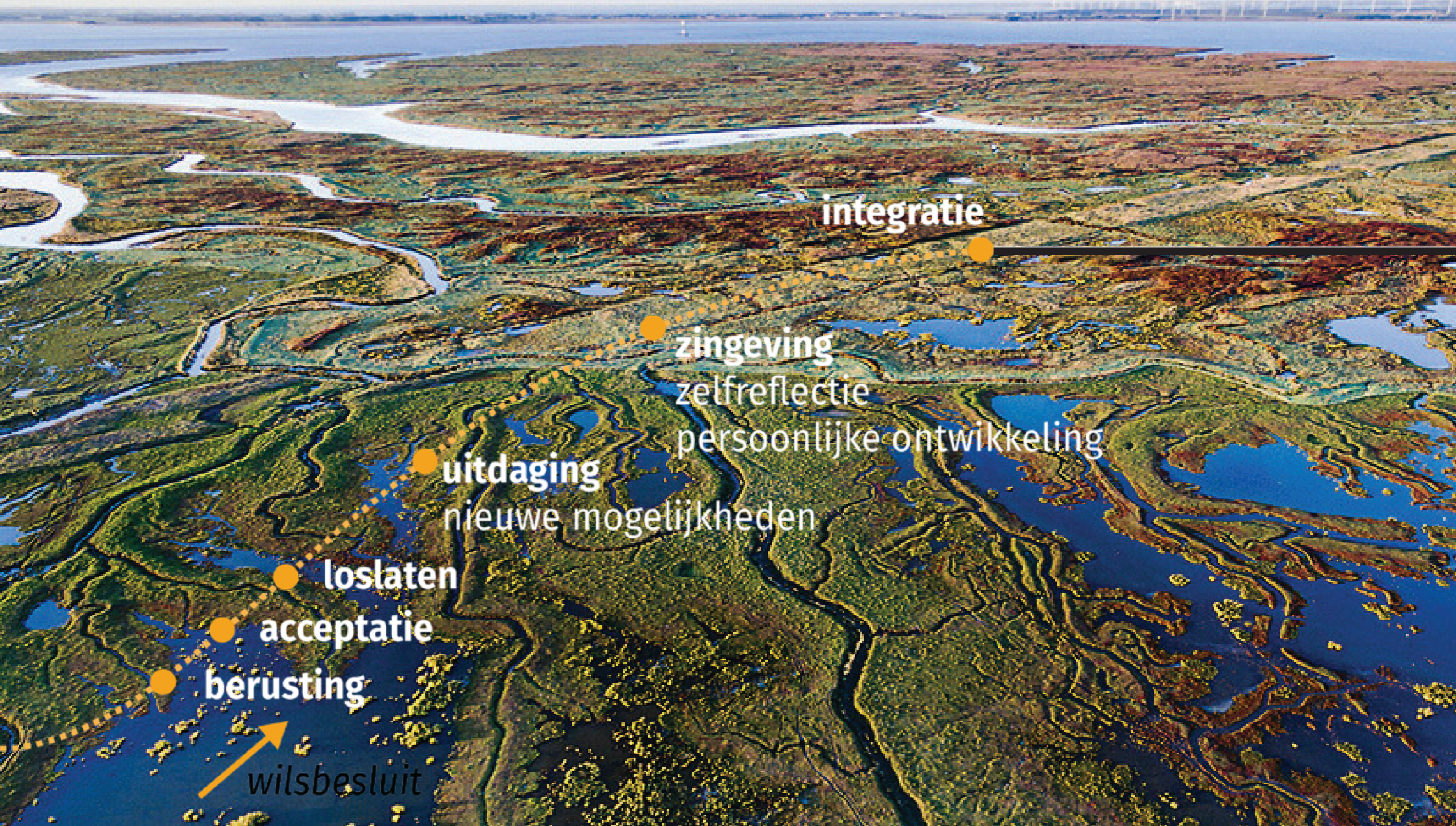
We moeten afscheid nemen van oplossingen zoals we die al 2000 jaar kennen. Het is in ieder geval nodig om te erkennen dat de toekomst wellicht ongewisser is dan dat we zouden willen.

CULTUUROMSLAG

Er is een cultuuromslag nodig waarin we nieuwe mogelijkheden gaan ontdekken voor Zeeland om tot een lang volhoudbaar systeem te komen.

integratie

zingeving
zelfreflectie
persoonlijke ontwikkeling

uitdaging
nieuwe mogelijkheden

loslaten

acceptatie

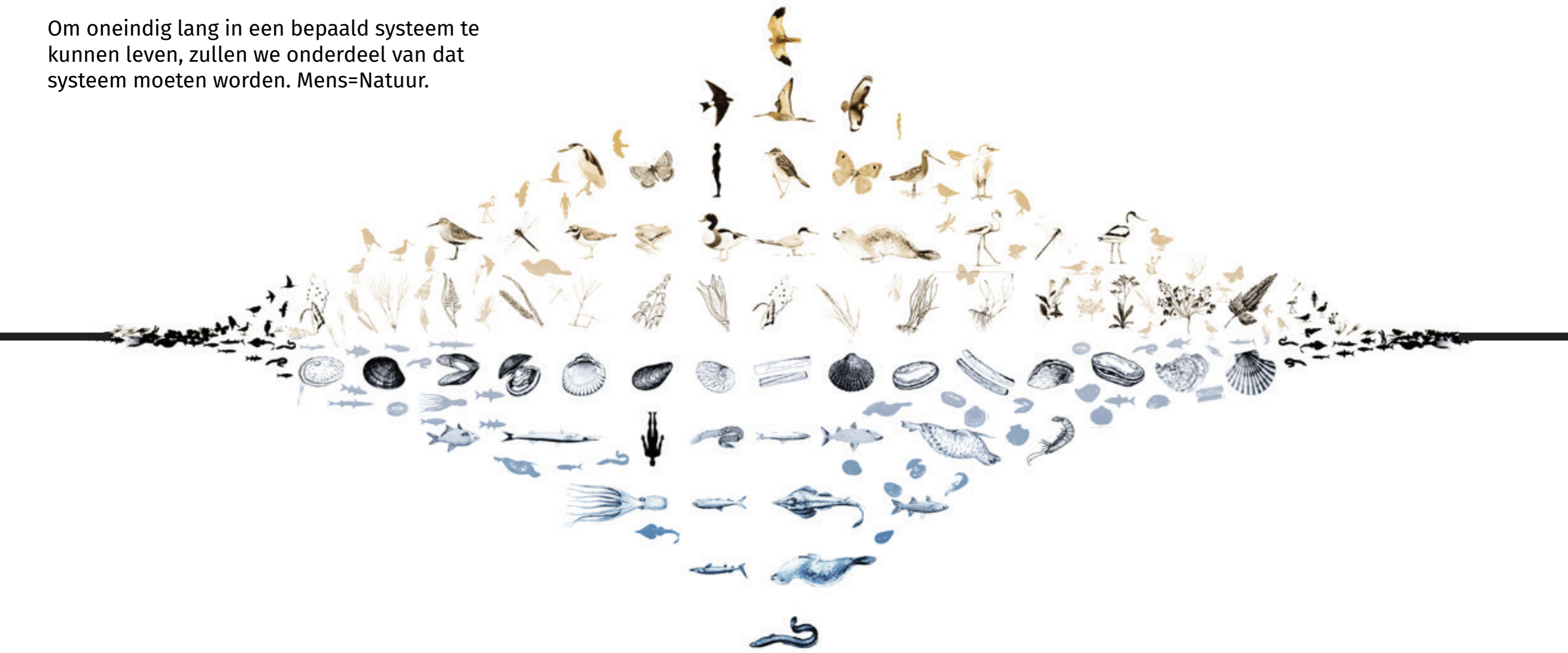
berusting

wilsbesluit

NATUURCULTUUR

Om oneindig lang in een bepaald systeem te kunnen leven, zullen we onderdeel van dat systeem moeten worden. Mens=Natuur.

DRIE VUISTREGELS

Wat als we zouden stoppen met de ratrace, maar juist zouden meebewegen met de natuurlijke kracht van het Zeeuwse systeem? Om zo het regeneratief vermogen van het systeem weer tot leven te wekken en in te zetten voor een duurzame, zichzelf instand houdende en leefbare delta.

Stoppen met maatregelen die tegen het natuurlijke systeem inwerken.

1

ja

nee

Maximaal stimuleren van de krachten van het systeem

2

ja

nee

later beginnen betekent minder tijd!

later beginnen betekent minder tijd!

3

ja

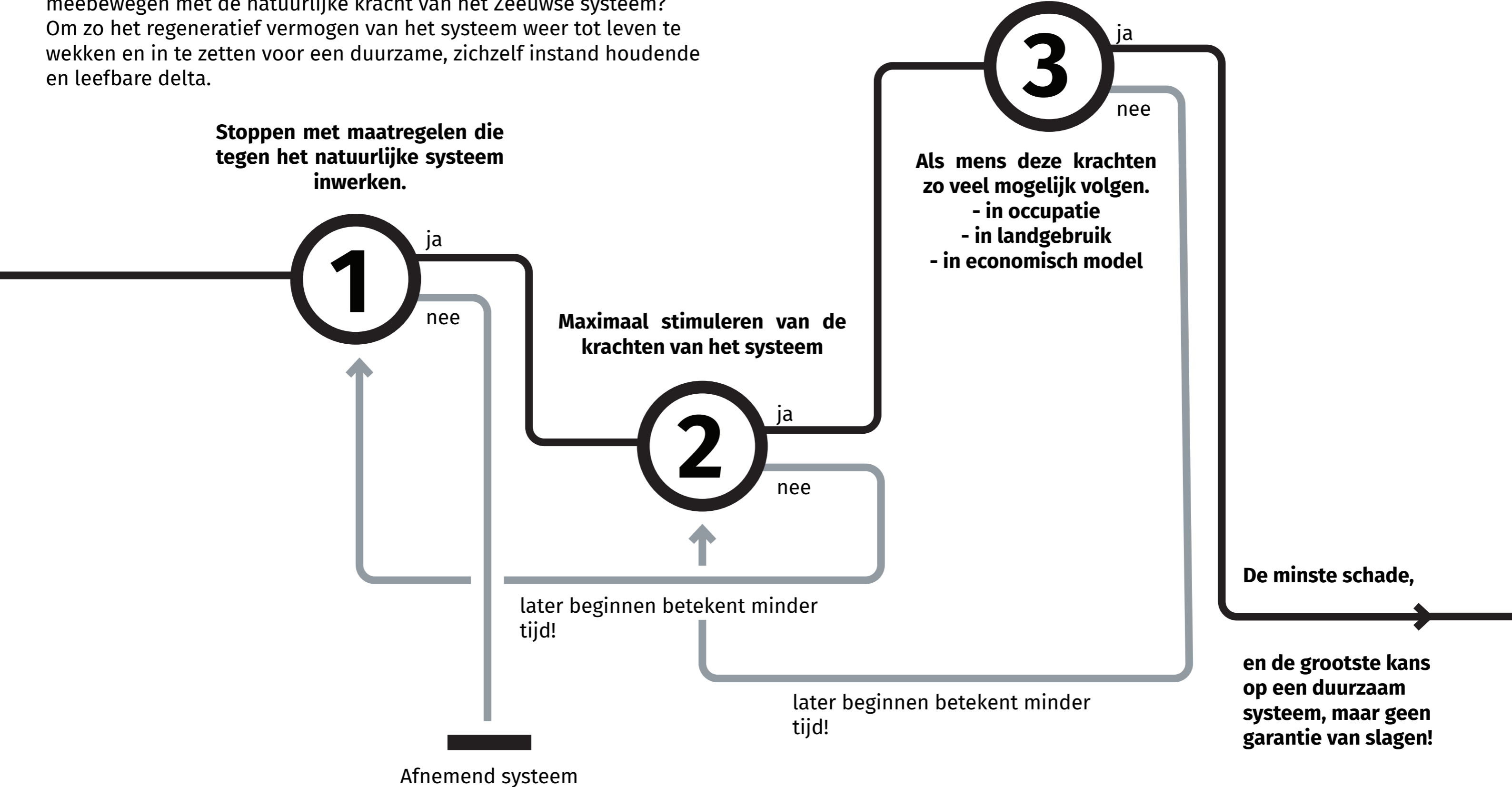
nee

Als mens deze krachten zo veel mogelijk volgen.
- in occupatie
- in landgebruik
- in economisch model

De minste schade,

en de grootste kans op een duurzaam systeem, maar geen garantie van slagen!

Afnemend systeem

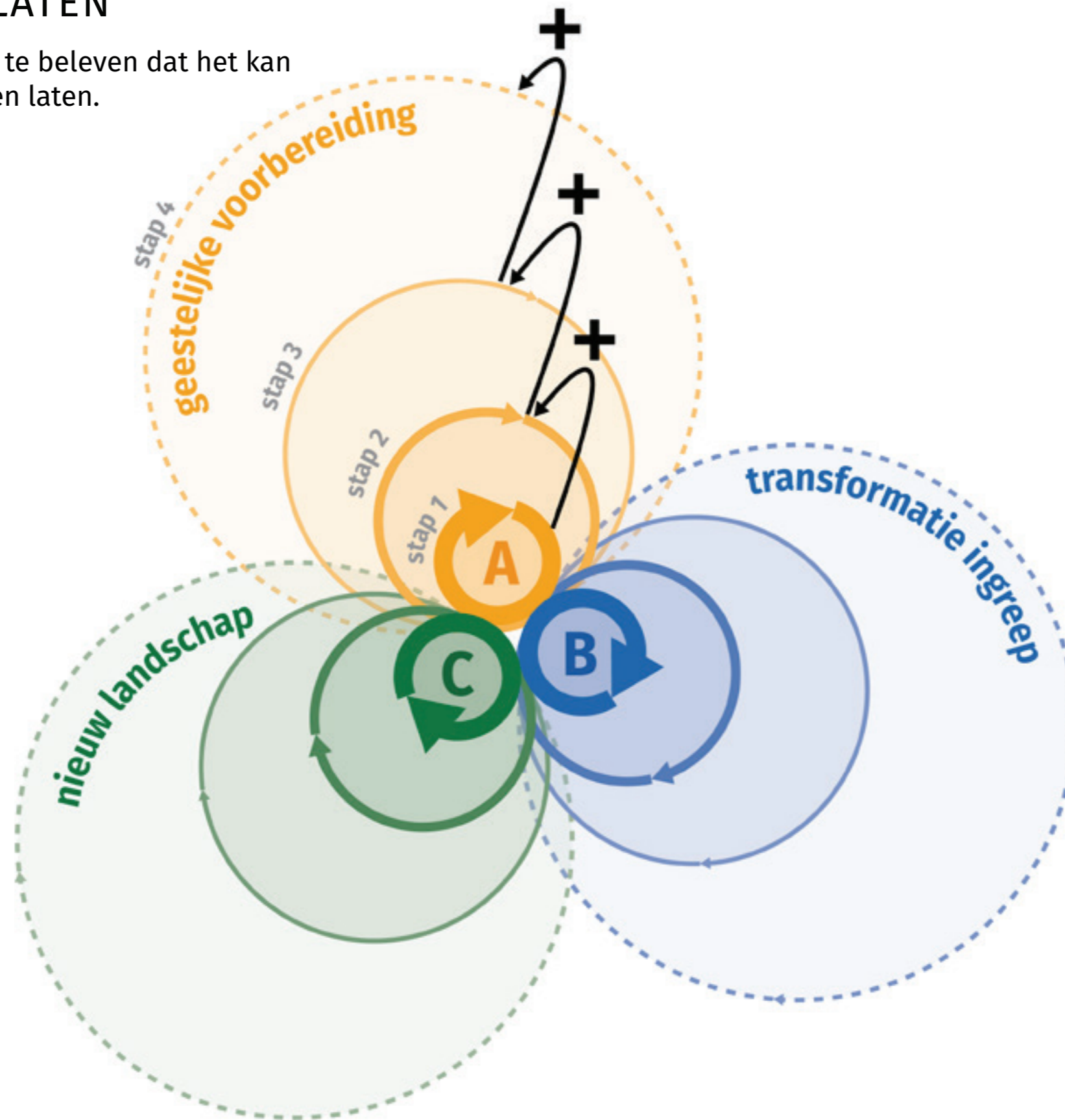

HOUVAST

OM LOS TE KUNNEN LATEN

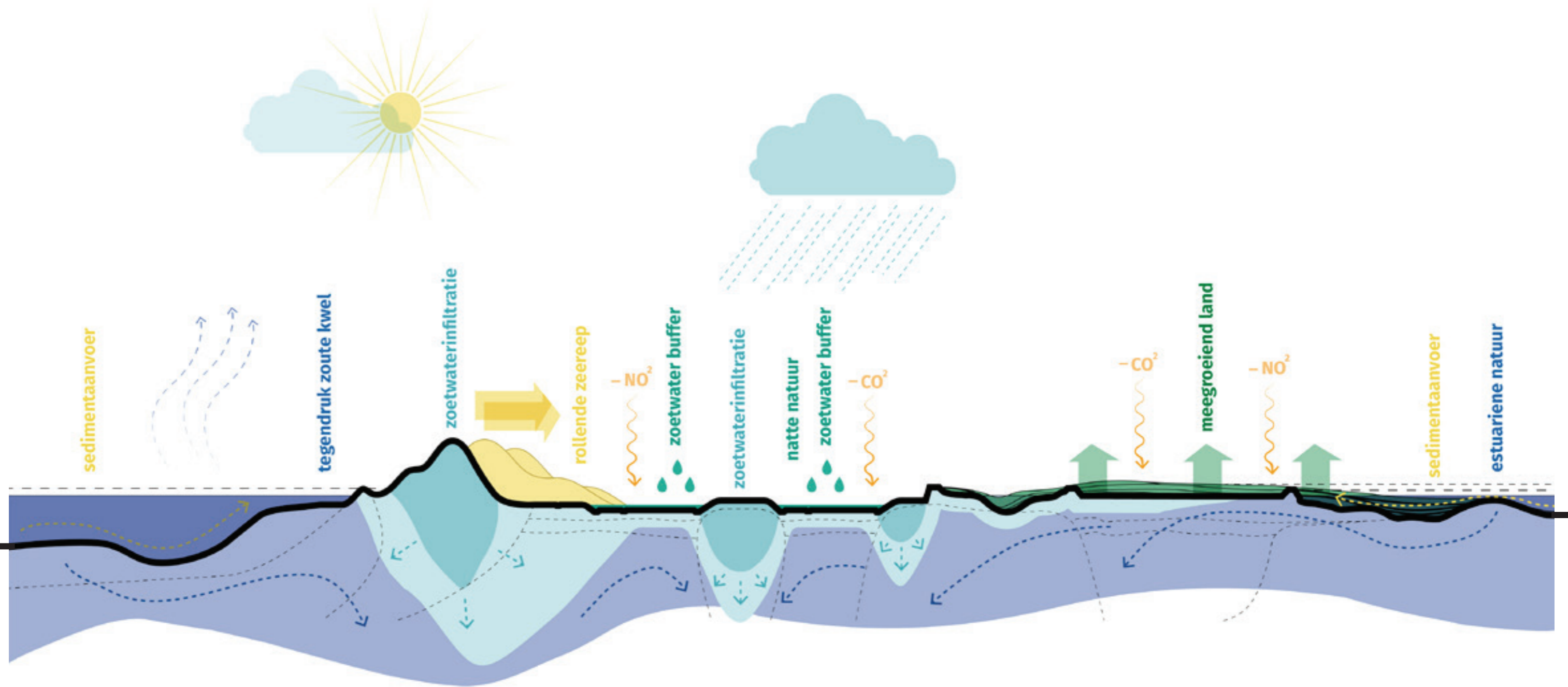
Door klein te beginnen en samen te beleven dat het kan ontstaat houvast om los te kunnen laten.

NATUURKRACHT

Wind stuwt zand op tot duin, regen verzadigt de bodem en getijdendynamiek en slib laat het land meegroeien met de zee. Nieuw Zeeland komt in zicht!

BOUWSTENEN

VAN HET ZEEUWS NATUURLIJK SYSTEEM

Sediment in het systeem toe laten.
Patchy structuren om sneller systeemherstel te krijgen.

dynamiek- & sedimentarm =
afnemend systeem

dynamiek- & sedimentrijk =
opbouwend systeem

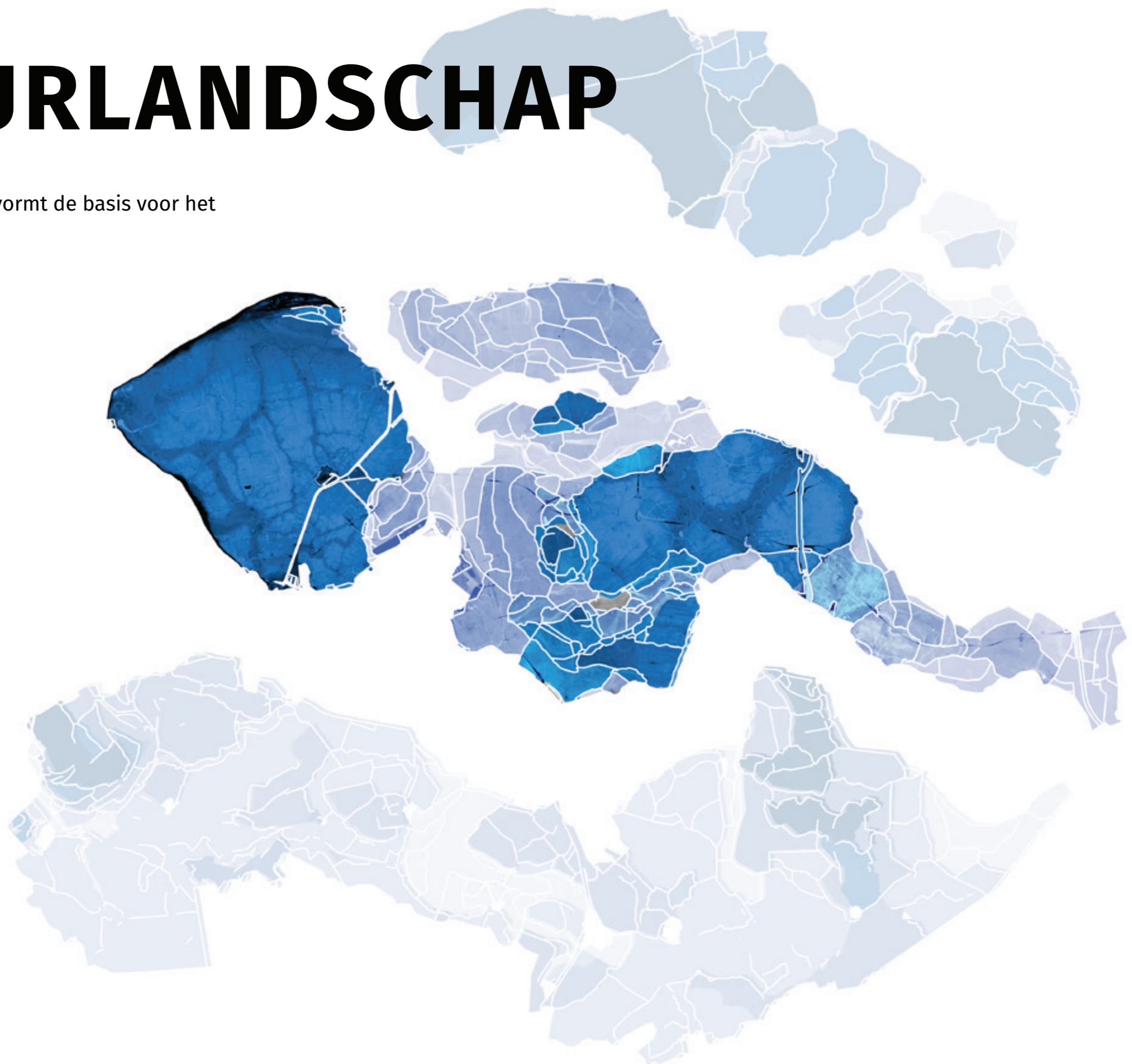

CULTUURLANDSCHAP

ALS BASIS

Het bestaande cultuurlandschap vormt de basis voor het nieuwe natuurcultuurlandschap.

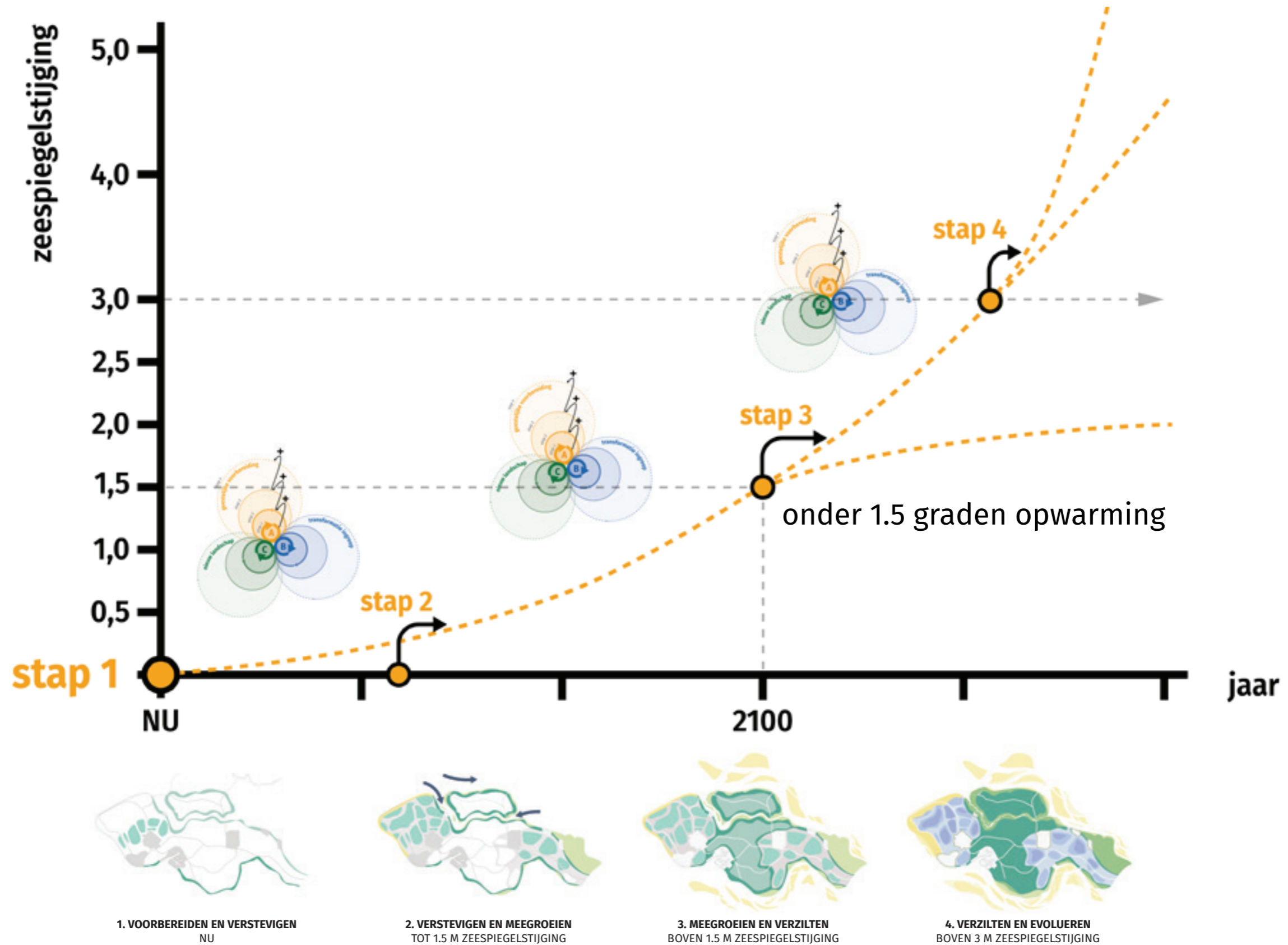

LOSLATEN

ALS HOUVAST

Vier adaptatiestappen

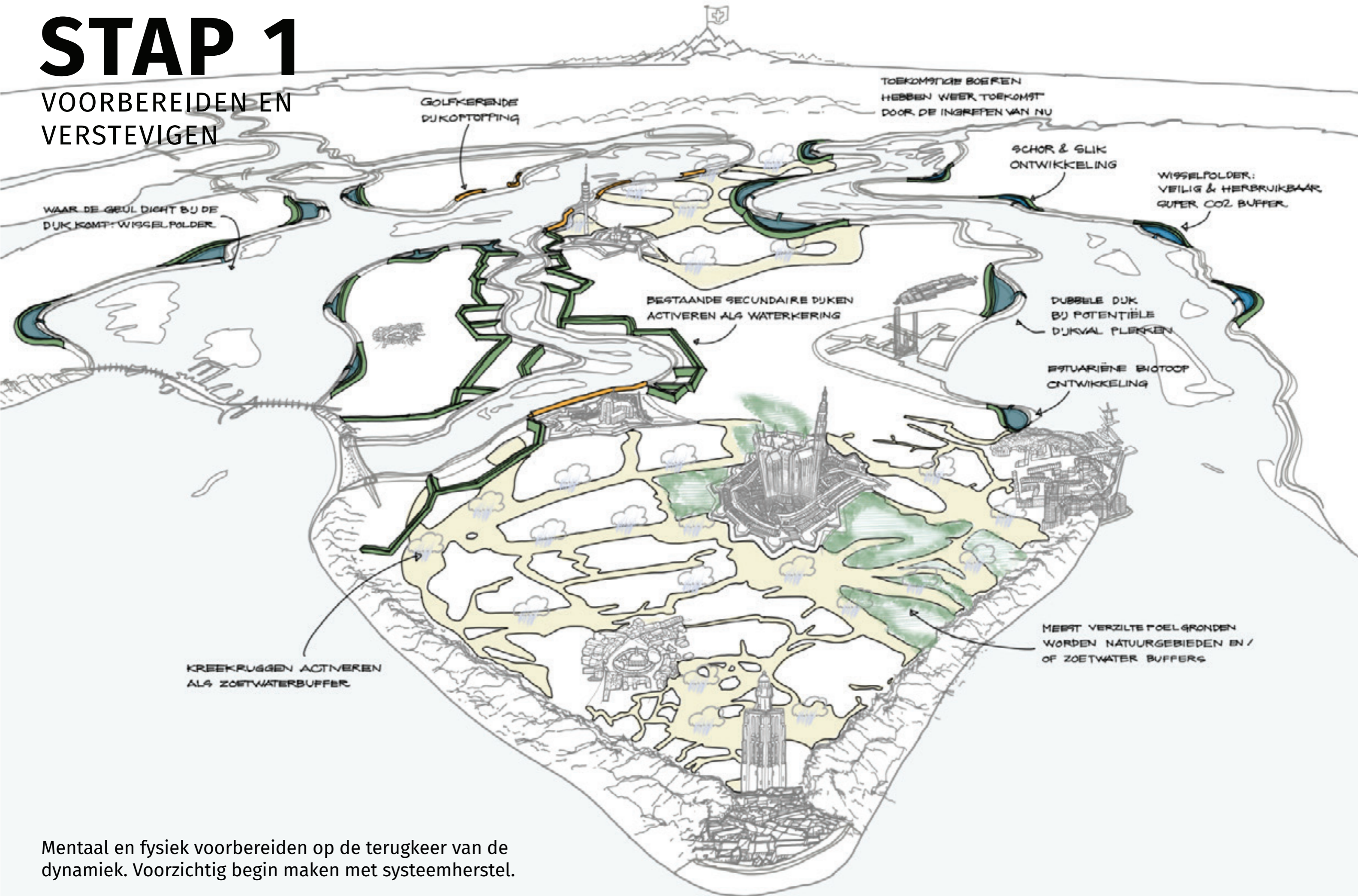
VOORBEREIDEN + VERSTEVIGEN

STAP 1

VOORBEREIDEN EN VERSTEVIGEN

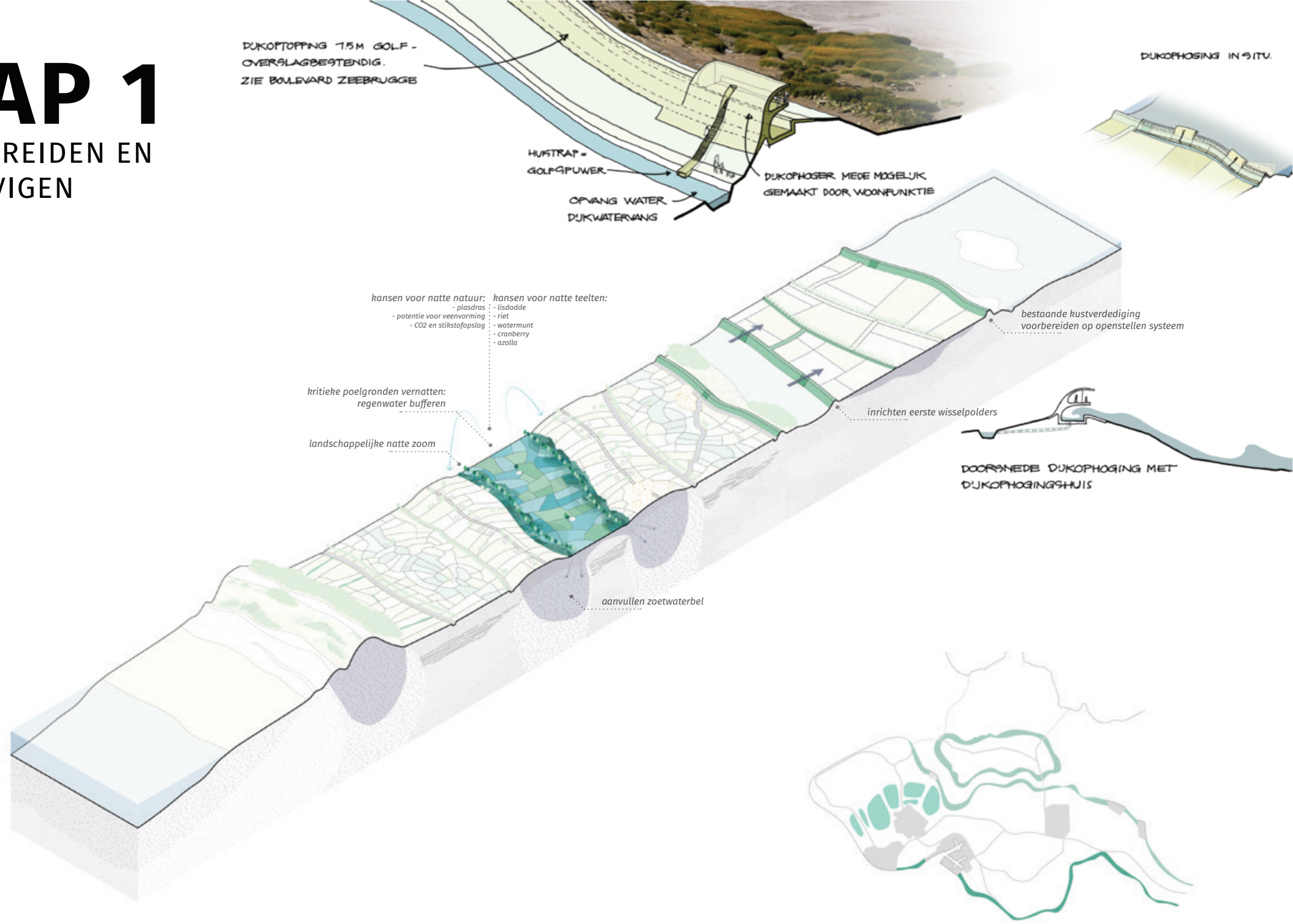

Mentaal en fysiek voorbereiden op de terugkeer van de dynamiek. Voorzichtig begin maken met systeemherstel.

STAP 1

VOORBEREIDEN EN VERSTEVIGEN

An aerial photograph of a coastal area. In the foreground, a dark dike runs diagonally from the bottom left towards the center. To the right of the dike, there are several rectangular plots filled with water, likely used for aquaculture or agriculture. The background shows a vast, flat landscape under a clear sky.

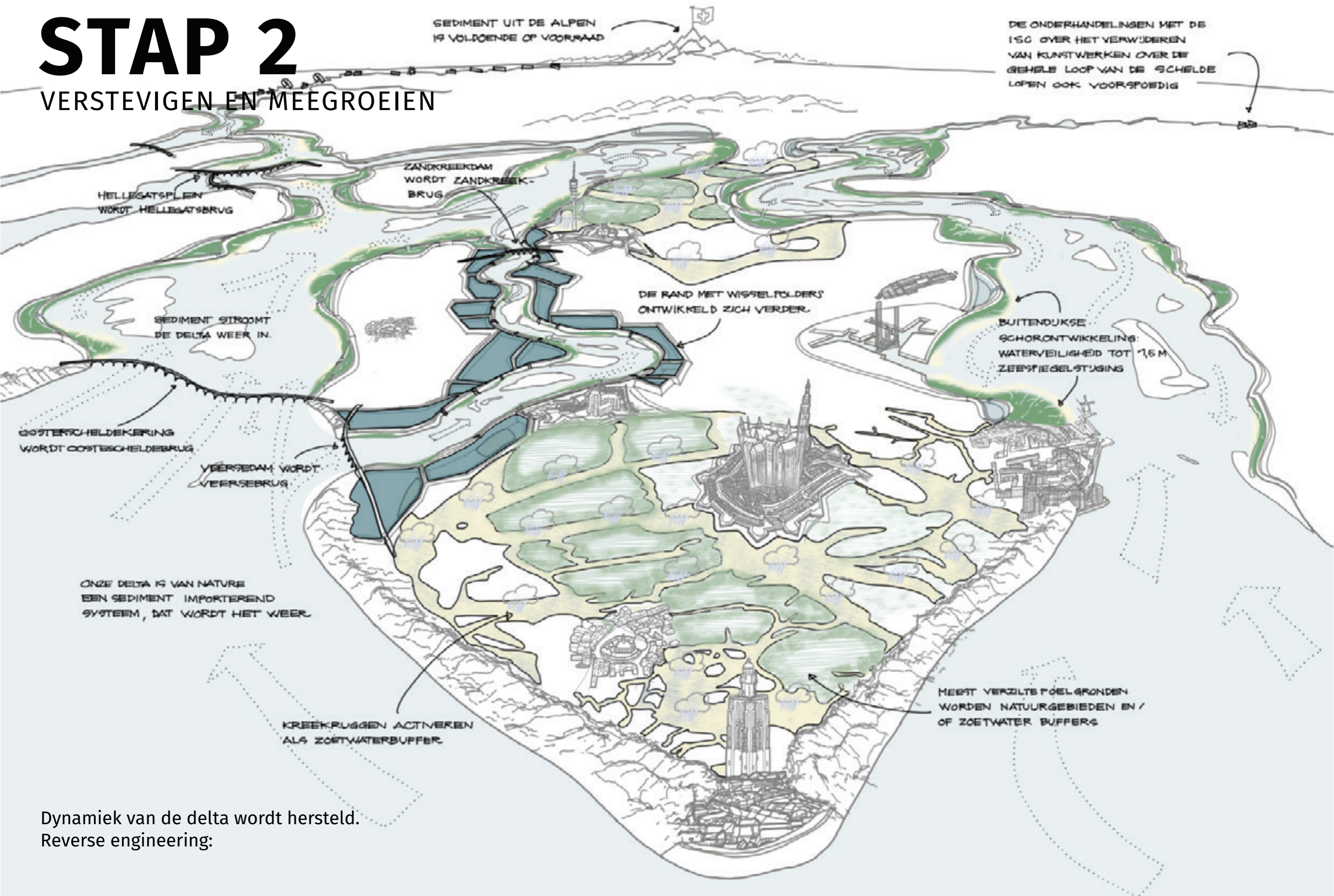
VERSTEVIIGEN + MEEGROEIEN

STAP 2

VERSTEVIGEN EN MEEGROEIEN

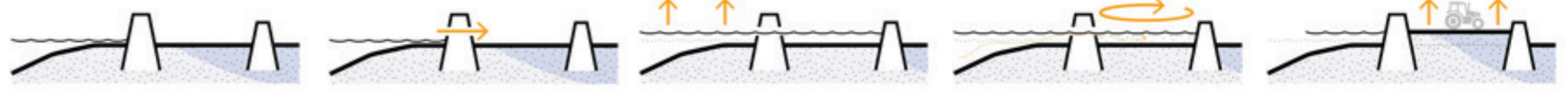
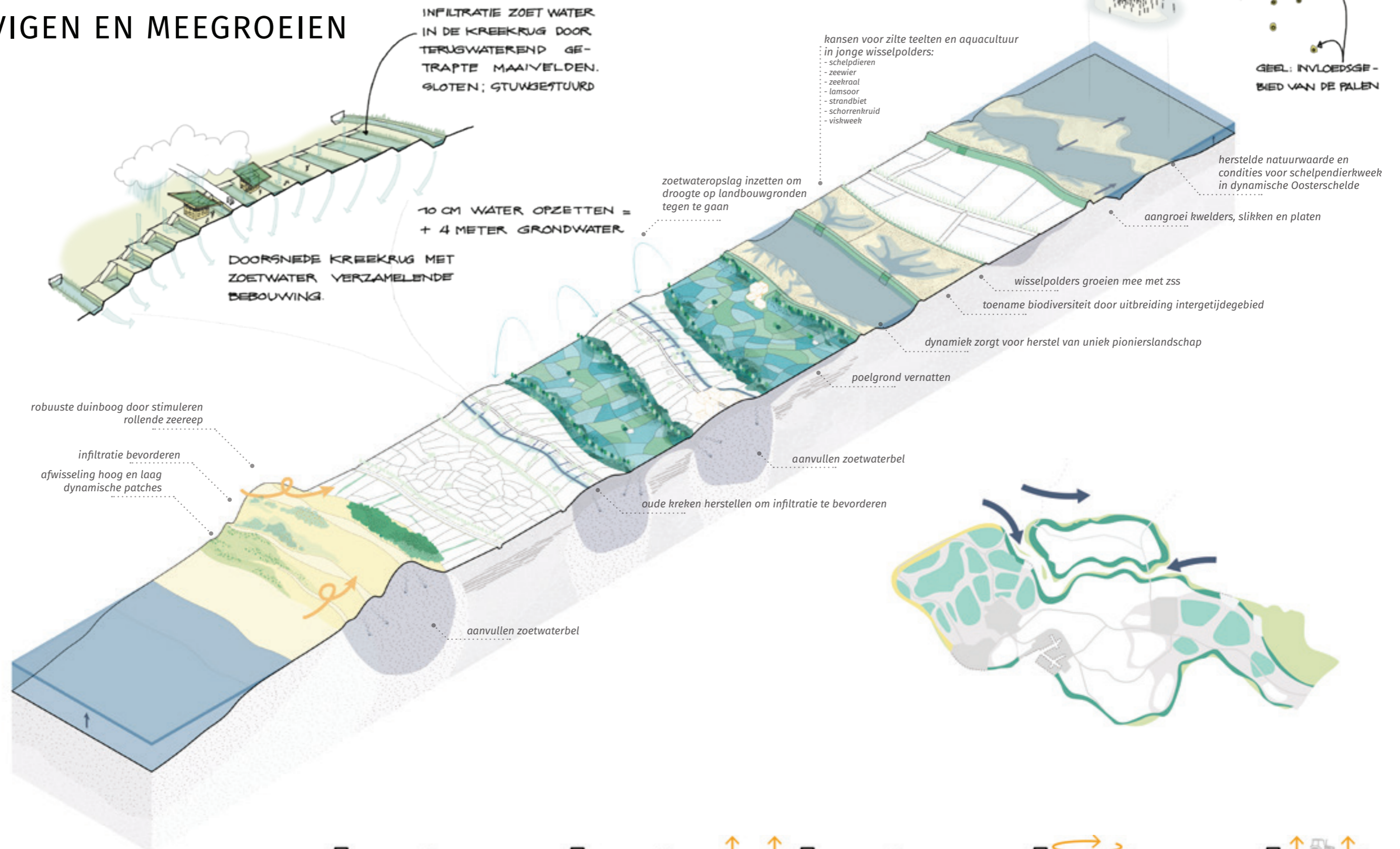

Dynamiek van de delta wordt hersteld.
Reverse engineering:

STAP 2

VERSTEVIGEN EN MEEGROEIEN

dubbele dijk
gebruik maken van bestaande dijken

openen
opening in buitenste zeewering

getijdeninvloed
zeewater stroomt de wisselpolder in tijdens hoogtij

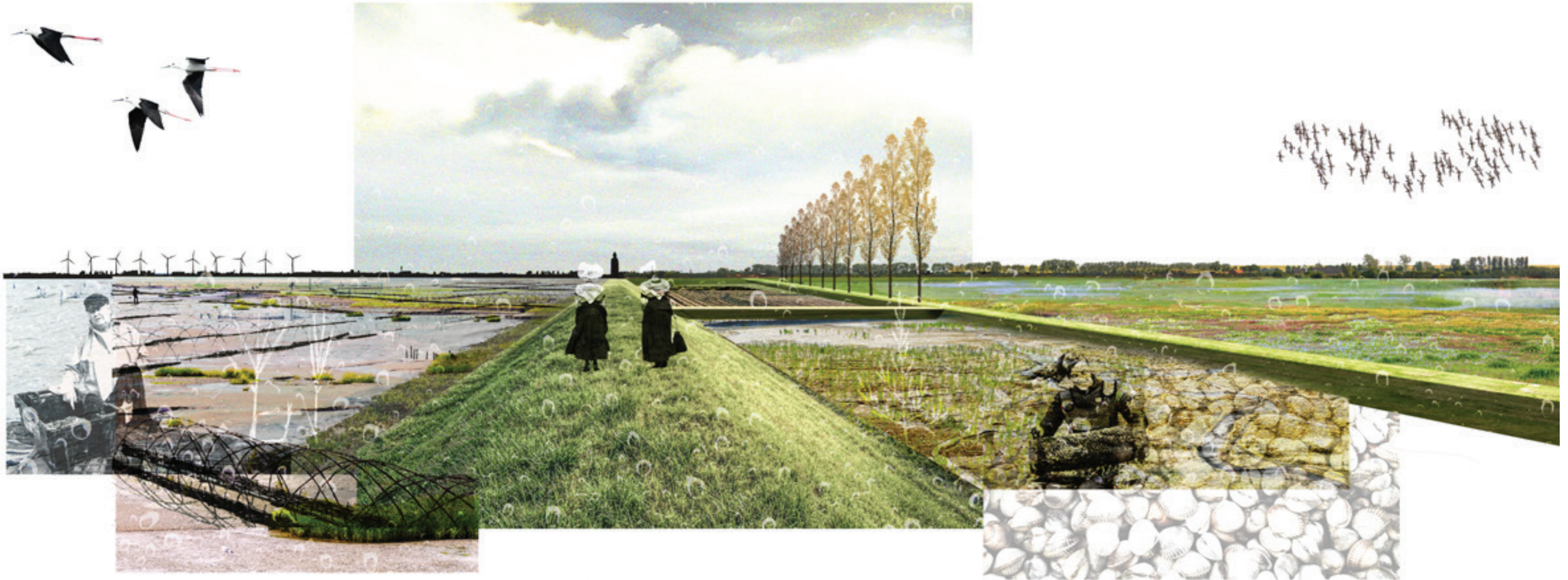
sedimentaanvoer
de getijdendynamiek vervoert sediment de wisselpolder in

meegroeien
de wisselpolder creëert natuurlijk opgehoogd land dat meegroeit met zeespiegelstijging

STAP 2

VERSTEVIGEN EN MEEGROEIEN

Mosselen

Gerst

Asperges

Kokkels

Lamsoor

Mesheften

Noordzeegarnaal

Oesters

Paling

Quinoa

St. Jacobsschelp

Zeekraal

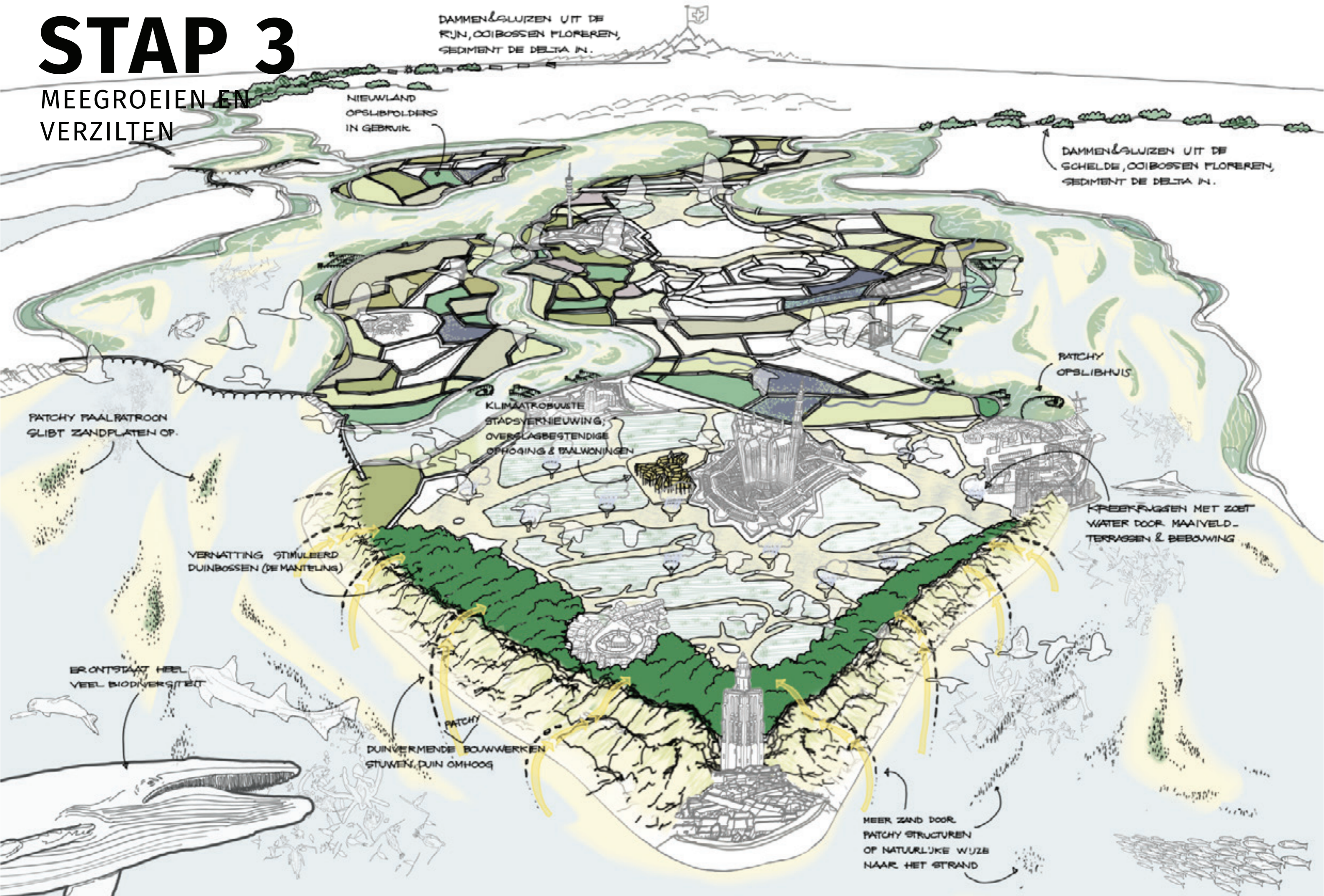
MEEGROEIEN + VERZILTEN

STAP 3

MEEGROEIEN EN VERZILTEN

DAMMEN & SLUIZEN UIT DE RIJN, OEBOSSEN FLOREREN, SEDIMENT DE DELTA IN.

NIEUWLAND
OPSLIBPOLDERS
IN GEBRUIK

DAMMEN & SLUIZEN UIT DE
SCHELDE, OEBOSSEN FLOREREN,
SEDIMENT DE DELTA IN.

PATCHY
OPSLIBHUIS

KLIAMAATROBUSTE
STADSVERNIEUWING,
OVERSLAGBESTENDIGE
OPHOOGING & PAALWONINGEN

KREEFTENVISSERIJ MET ZOET
WATER DOOR MAAIVELD-
TERRASSEN & BEBOUWING

PATCHY PAALPATROON
SLIJBT ZANDPLATEN OP.

VERNATTING STIMULEERT
DUINBOSSEN (DE MANTELING)

ER ONTSTAAT HEEL
VEEL BIODIVERSITEIT

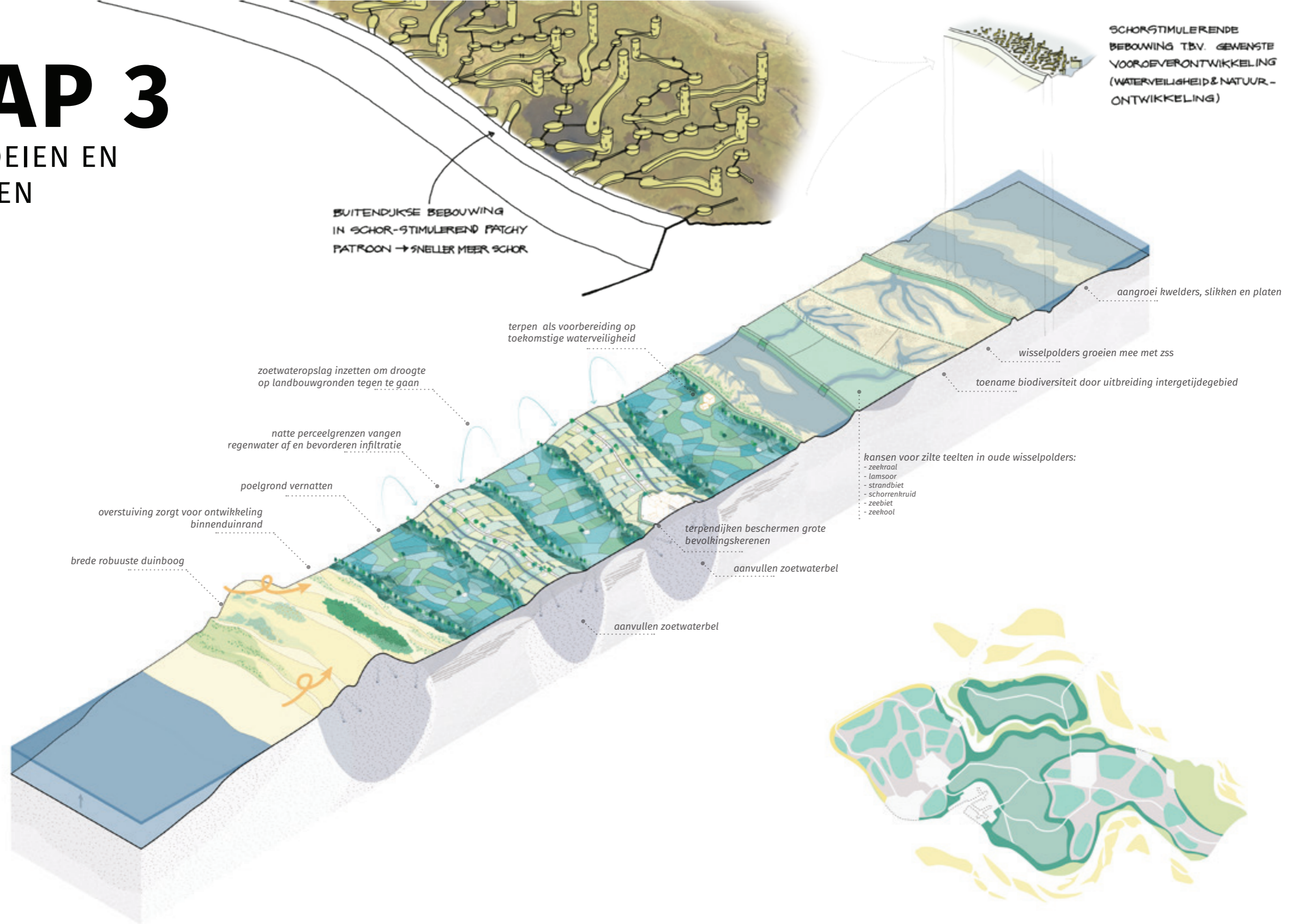
PATCHY
DUINVERMENDEN
BOUWWERKEN
STUWEN, DUIN OMHOOG

MEER ZAND DOOR
PATCHY STRUCTUREN
OF NATUURLIJKE WIJZE
NAAR HET STRAND

STAP 3

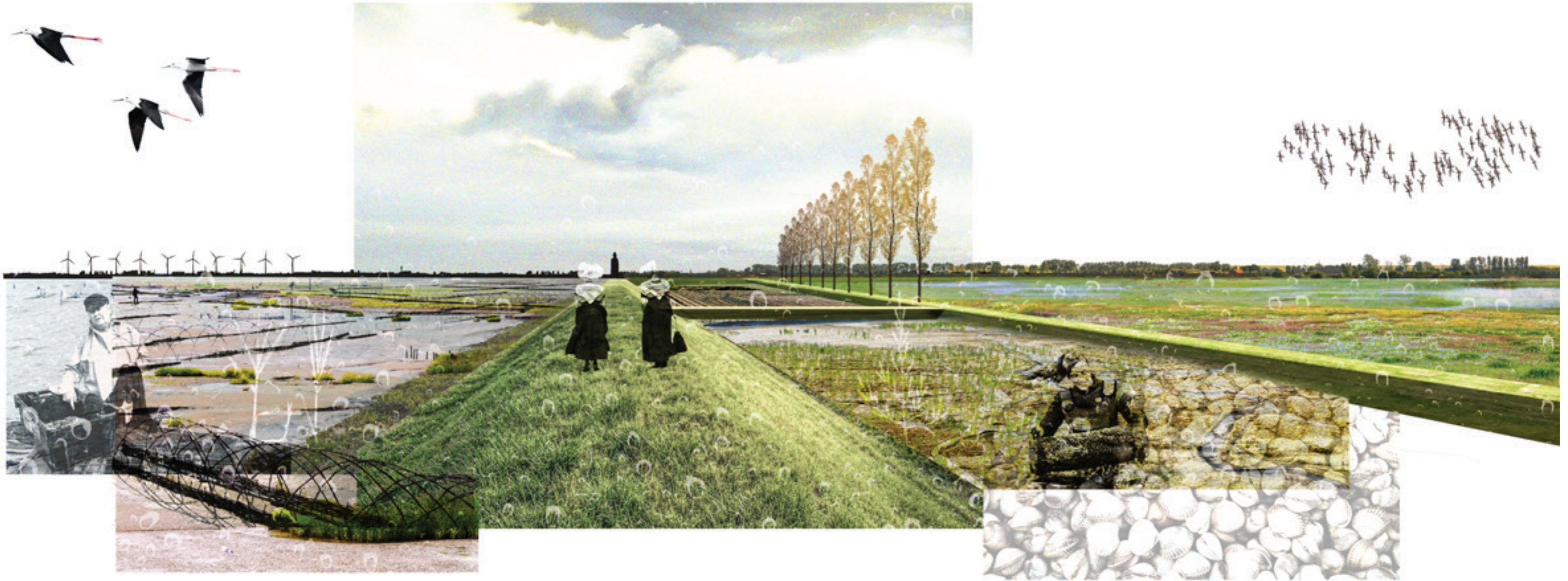
MEEGROEIEN EN VERZILTEN

STAP 3

MEEGROEIEN EN
VERZILTEN

Gitaarrog

Europese murene

Ralreiger

Purperkoet

Flamingo

Steltkluut

Kroeskoppelikaan

Stierhaai

Europese achtarm

Reuzensterne

Europese barracuda

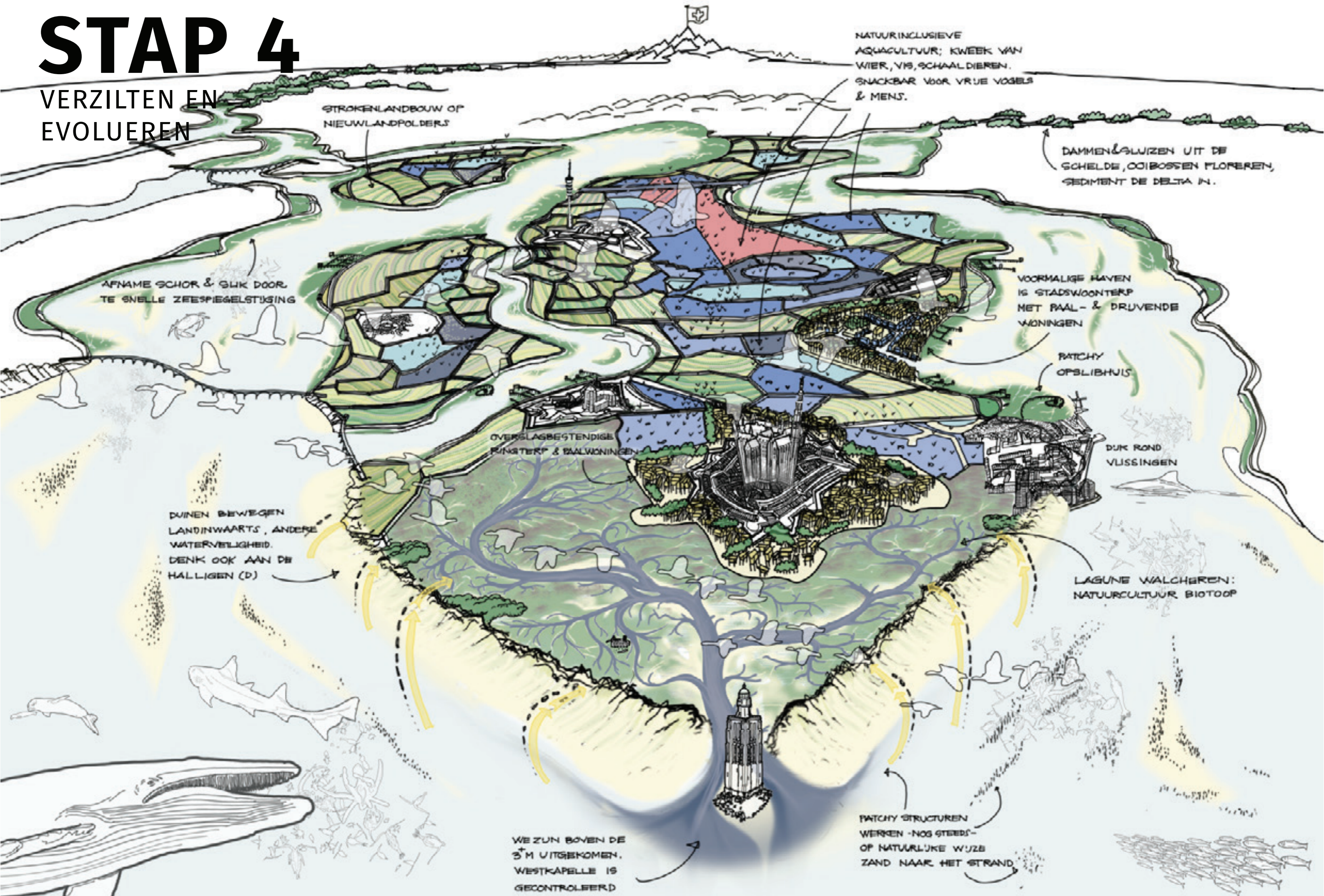

VERZILTEN + EVOLUEREN

STAP 4

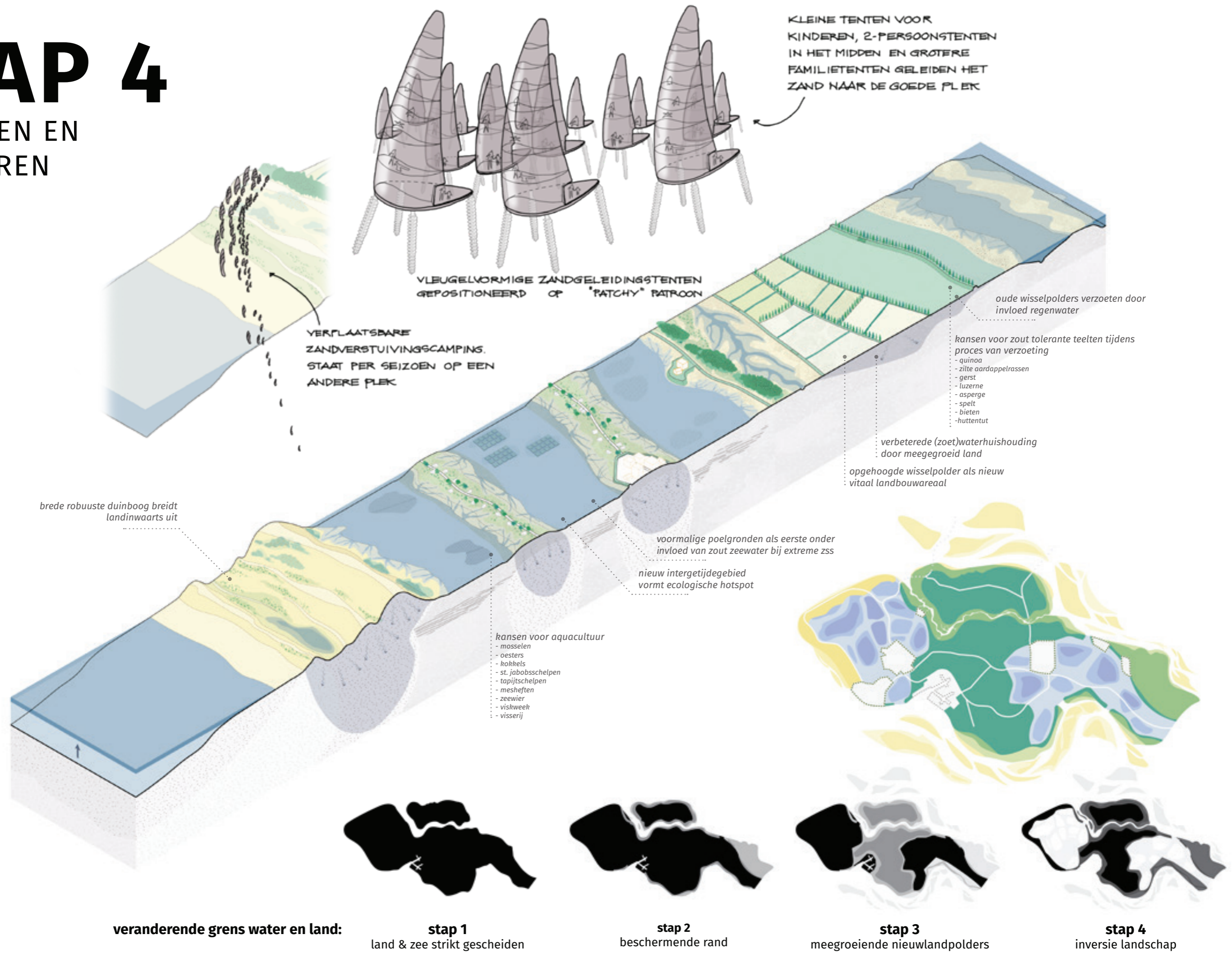
VERZILTEN EN EVOLUEREN

STAP 4

VERZILTEN EN EVOLUEREN

EEN ONTDEKKINGSREIS

NAAR NIEUW ZEELAND

